

Pre deti a všetky Božie deti

Žalm 150, Všetko, čo dýcha, nech chváli Pána (1. časť)

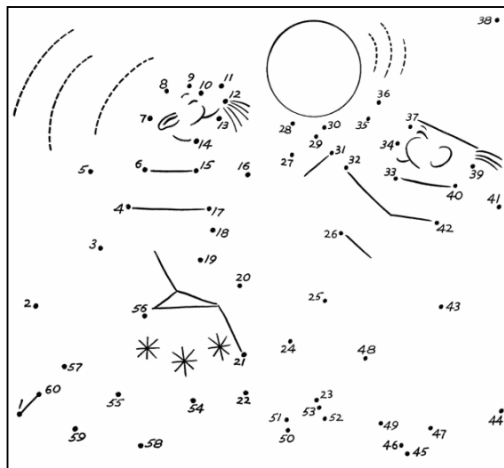
Katechéza Jána Pavla II. na všeobecnej audiencii pre veriacich v aule Pavla VI. 26. februára 2003

1. Druhý raz zaznieva v liturgii chváľ Žalm 150, ktorý sme práve recitovali. Je to slávnostný hymnus, aleluja v rytme hudby. Je to ideálna pečat' celého žaltára, knihy chváľ, spevu, liturgie Izraela.

Je to text obdivuhodnej jednoduchosti a priezračnosti. Musíme sa len nechať pritiahnúť naliehavou výzvou k chvále Pána: „Chváľte Pána... chváľte ho... chváľte ho!“ V úvode je Boh predstavený v dvoch základných aspektoch jeho tajomstva. Je zaiste transcendentný, tajomný, odlišný od nášho horizontu: jeho kráľovským príbytkom je nebeská „svätyňa“, jeho „vznesená obloha“, podobná pevnosti, neprístupnej človeku. A predsa je nám blízko: je prítomný v sionskej svätyni a pôsobí v dejinách prostredníctvom svojich „mohutných činov“, ktoré zjavujú a dávajú zakúsiť „jeho nesmiernu velebnosť“ (porov. v. 1-2).

Medzi nehom a zemou sa teda vytvára akýsi komunikačný kanál, v ktorom sa stretáva pôsobenie Pána a spev chvály veriacich. Liturgia spája dve svätyné: pozemský chrám a nekonečné nebo, Boha a človeka, čas a večnosť.

Počas modlitby uskutočňujeme určitý druh výstupu k božskému svetlu a zároveň zažívame, ako Boh zostupuje a prispôsobuje sa našej obmedzenosti, aby nás počúval a hovoril k nám, aby sa s nami stretol a spasil nás. Žalmista nás hneď pobáda, aby sme pri tomto stretnutí v modlitbe používali prostriedky: hudobné nástroje jeruzalemského chrámového orchestra, ako sú pernica, harfa, citara, tympany, lýry, cimbaly. Aj pohyb v sprievode bol súčasťou jeruzalemského rituálu (porov. Ž 118, 27). Rovnaká výzva zaznieva zo žalmu 47, 8: „Spievajte mu chválospev“.

tom všetkom. Pôjdem teda večer, potme, a ujdem pozornosti všetkých.“ Ale Boh poslal dvoch anjelov s lampášmi, aby mu svietili. Celé mesto vyšlo pozrieť si jeho slávu. Čím viac chcel ujsť od slávy, tým viac bol oslavovaný. Tak sa splnili slová Pisma: *Kto sa ponízuje, bude povýšený.*» (Mt 23, 12)

prevzaté, spracoval MŠ

Vydáva
Gréckokatolícka cirkev
Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov
Ul. Martina Benku 7, 080 01 Prešov
Len pre vnútornú potrebu

internet: www.grkat-sekcov.sk
e-mail: presov.sekcov@grkatpo.sk
tel.: 051/7725 540
tlač: A-print, sro., Reimanova 9, Prešov
Dobrovoľný príspevok: 0,10 €
Neprešlo jazykovou úpravou

VI. ROČNÍK

† Farský list

Číslo 3 06. február 2011

Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

Boh nás spasil nie pre spravodlivé skutky, ktoré sme my konali. Nie preto sme boli spasení, že sme niekomu v živote pomohli. My sme boli spasení pre Božie milosrdenstvo! Zadarmo. A nám sa ponúka ten istý Duch. Duch, ktorý dáva lásku zadarmo. Bez Kristovej lásky nie je možné odpustiť. Prečo nám Kristus odpustil? Prečo bol milosrdný? Lebo má túto lásku.

Apoštol Pavol píše: „spasil nás nie pre spravodlivé skutky, ktoré sme my konali, ale zo svojho milosrdenstva... Tit 3,5“. O spásu musíme hovoriť ako svätý Pavol. Mnoho ľudí si ju predstavuje do budúcnosti v deň svojej smrti, že potom sa uvidí... Ale Pavol hovorí *boli sme spasení!!!* Otázka pre nás: si spasený, si spasená? Čo to znamená? – Máš takúto lásku?, lebo podľa slov apoštola: Kto nemá Kristovho Ducha, ten mu nepatrí. Teda spasený som alebo nie som, už tu a teraz. A nie o desať či dvadsať rokov. Simeon v chráme povie: „lebo moje oči uvideli tvoju spásu Lk 2,30“. Teraz sa ti ponúka, skrze toto slovo, táto spása, a ňou je Svätý Duch. Len skrze neho sa stávame Božími Synmi. Čo je spravodlivé? Dnes odpustiť.

To, že my máme odprosiť Maďarov, že my máme odprosiť pravoslávnych, že ja mám odprosiť manžela, že ja mám odprosiť rodičov, že ja mám odprosiť svokru, že ja mám odprosiť suseda? Tak to teda nie!... A preto Kristus hovorí: Áno to by bola nespravodlivosť, žiadať to od teba, lebo ty toho nie si schopný. Predstavte si, že máte malé dieťa, dvojročné a žiadali by ste, aby narúbalo dreva, nanosilo vody zo studne a prípadne by ste ho nútli, alebo trestali, za to, že to nedokáže. Alebo tréner by bil malého žiaka za to, že neskočí do výšky dva metre. Všetci by sme povedali, aký nespravodlivý človek, dokonca, aký hlupák, ako môže toto žiadať od dieťaťa, ktoré na to nemá sil. Pozrite, aký je Boh dobrý. On povie: Ako toto môžem žiadať od ľudí, ktorí nemajú Svätého Ducha, ktorí sú plní hriechu? Pošlem svojho Syna a od neho to budem žiadať, lebo on má túto lásku. To je spravodlivé! Toto je spása.

Veríme, že toto je spôsob, ako nás Boh chce zbaviť pýchy, bezočivosti, bezbožnosti a svetských žiadostí, aby sme žili v tomto veku trpezlivo, spravodlivo a nábožne? Pripomeňme si, čo povedal Kristus Petrovi: Ak ťa neumyjem nebudeš mať so mnou podiel. To znamená, ak ty považuješ môj prejav umývania nôh za prehnaný, za neprimeraný, to znamená, že ty takú lásku nielenže nemáš, ale ju ani neuznávaš.

Dobre, bratia a sestry, dokedy to takto bude? Naše kresťanstvo bude len takéto cirkevné, s krásnymi obradmi a spevmi? Kde sú tí kresťania, ktorí sú ako soľ? Že zomrú v tomto svete a budú to pokladať za spravodlivé. Touto cestou išiel Kristus. Neexistuje kresťanstvo bez pokory! My si myslíme, že spravodlivé je, ak chodíme do cerkvi a ničeo za to od Boha dostaneme. Ale to už nie je zadarmo. Spravodlivé v očiach Božích je podobáť sa Kristovi, mať jeho lásku a byť baránkom, ktorý sníme hriechy z manžela, manželky, z nášho zamestnávateľa, z tohto sveta.

o. Rastislav

Sv. veľkomočeník Teodor Tyron (17. február)

Narodil sa na konci tretieho storočia v Sýrii alebo Arménsku. Ako mládenec vstúpil do rímskeho vojska a bol odvelený do légie tyronov (legio tironum), v ktorej boli umiestnený samí mládenčí, alebo vojaci nováčikovia. Odtiaľ je aj

to, že Teodor sa nazýva Tyronom, t. j. Nováčikom (Začiatočníkom).

Táto légia, a s ňou aj sv. Teodor, sa nachádzala v meste Amazia v pontskom kraji, keď prišiel rozkaz rímskeho cisára Maximiliána všetkých kresťanov, bez rozdielu stavu, mučiť a zabíjať, ak sa nepoklonia pohanským bohom.

Preto mnohí kresťania tajili svoju vieru. No sv. Teodor bol bez strachu a neprestával žiť tak, že každý mohol spoznať, že je kresťanom. Donieslo sa to cisárovmu zástupcovi Publiovi a ten prikázal mu dostaviť sa pred neho. Len čo sa Teodor dostavil, Publius začal na neho s hnevom kričať: „Vari smieš vyznávať vieru, ktorú cisár pod hrozbou trestu smrti zakázal?!“ Teodor na to odpovedal: „Zaber si moje telo a rob si s ním, čo chceš. Ja ti ho dám ochotne. No neprestanem slúžiť Ježišovi Kristovi, môjmu Spasiteľovi, ale vašich bohov nepoznám.“ Vidia jeho mladosť nechal mu Publius čas na rozmyslenie. No Teodor, rozhodnutý nezrieknuť sa Kristovej viery, využil tento čas na modlitbu k Bohu, v ktorej prosil o milosť, aby vo svojom odhodlaní vydržal do konca. Pripomínal si, že Boh je všade prítomný, všetko vidí a všetko vie, a táto myšlienka sa mu stala prostriedkom posily vo vytrvalosti. Pri druhom výsluchu sa sudcovia snažili získať ho na svoju stranu ľstivými ponukami. Núkali mu hodnosť kňaza pri chráme ich bohov. No on s odporom odmietol ich ponuku dodajúc, že medzi pohannami najhoršími ľuďmi sú ich kňazi. Keď pohania videli, že si neporadia žiadnym spôsobom, začali ho mučiť. Najprv ho zavesili a bili palicami, potom železnými hákami mu trhali telo, že krv sa z neho liala prúdom. Spokojne, bez náreku s síz, vydržal Teodor tieto muky. Jeho oko sa s nádejou pozeralo na nebo a jeho ústa neprestajne opakovali slová žalmu: „Pána chcem velebiť v každom čase, moje ústa budú ho vždy chváliť. (Ž 33,1)“ Na údiv všetkých Teodor tieto muky vydržal a bol živý odvedený do temnice, kde Pán Boh nasledujúcu noc ho zázračne potešil anjelom. Aj tretíkrát ho predviedli pred sudcov a aj teraz, tak, ako predtým, s odvahou vyznával svoju vieru. Odsúdili ho preto na smrť. Rozložili veľký oheň a hodili ho do neho. A tok v roku 306 zakončil svoj pozemský život. Veriacim sa podarilo z ohňa vyrvať niekoľko kostí a lebku a pochovať ich. Kostí sú teraz v meste Brindiz a lebka v Haete v Taliansku.

Sv. Teodor neprestal aj po smrti byť vrúcny orodovníkom kresťanov u Boha. Najlepším dôkazom toho je nasledujúca udalosť. V roku 362 Julián, stanúci sa rímskym cisárom, odpadol od Kristovej viery, zriekol sa

kresťanstva a chcel vzkriesiť upadajúce pohanstvo. Aby vrhol kresťanstvo do priepasti, začal ho prenasledovať. No vedel, že vonkajším a krvavým prenasledovaním kresťanov, ako viedli jeho predchodcovia, nedosiahne svoj cieľ. Preto začal konať potajme. Vediak, ako prísne a nenarušiteľne držia kresťania veľký pôst, premýšľal, ako by ich mohol hneď prvý týždeň veľkého pôstu poškvrniť a akoby spohanšitiť. Zavola preto správcu mesta Carihrad a rozkázal mu, aby všetky potraviny vystavené na predaj odložil a na ich miesto potajomky položil iné, zmiešané s krvou pohanských obiet, aby sa kresťania kupujúc a požívajúc tieto pokrmy poškvrnili, a tak hneď prvý týždeň svoj pôst porušili. V tom meste Carihrad žil biskup Eudokij, ktorý hoci horlivo a úpenlivo sa staral o dobro zvereného mu stáda, nemohol vedieť, aké nebezpečenstvo mu hrozí. K tomuto carihradskému biskupovi poslal Pán Boh svojho trpiteľa Teodora Tyrona, ktorý postaviac sa pred neho povedal: „Čo najrýchlejšie, archijerej, pozbieraj Kristovo stádo a prikáž, aby nikto z kresťanov nekupoval žiaden z pokrmov, ktoré sú v meste vystavené na predaj, pretože sú pohanským cisárom náročky poškvrnené krvou pohanských obiet.“ Eudokij povedal diviac sa: „ Z čoho budú žiť tí, čo doma nič nemajú, lebo sú navyknutý všetko si kupovať? Veď zahynú od hladu?“ Teodor odpovedal: „Nie, tým daj kolivu, čiže varenú pšenicu s medom, a tak ich zbavíš hladu aj hriechu.“ Patriarcha sa ho pýtal, že kto je, že kresťanský ľud zbavuje takého nebezpečenstva a utešuje ho v smútku. Svätý odpovedal: „Som Kristov mučeník Teodor, poslaný Bohom vám na pomoc a záchranu.“ Keď to povedal, stal sa neviditeľným. Patriarcha Eudokij urobil, ako mal prikázané, a tak zachránil svoje kresťanské stádo pred hriechom. Keď videl odpadlík Julián, ako bola vyjavená jeho nenávisť a podvod, zahanbil sa pred celým kresťanským svetom. Keď sa prvý týždeň veľkého pôstu šťastlivo končil, kresťania prinášajúc dobrodincovi veľkomučeníkovi Teodorovi vďakyvdávanie za danú pomoc, v tú sobotu kolivou vo veselosti slávil jeho pamiatku. Od vtedy až do teraz si pripomíname ten zázrak. Aby sa nezabudlo na také veľké dobrodenie, v prvú

sobotu veľkého pôstu ctíme a chválime veľkého Teodora kolivou. Preto sa táto sobota nazýva „Teodorova sobota“. Tento rok vychádza prvá pôstna sobota na 12. marec a ako spomienku na sv. Teodora Tyrona budeme

aj my v našej cirkvi večer 11. marca na konci Božskej služby vopred posvätených darov svätiteľ kolivu, ktorú si budete môcť zobrať domov a ochutnať toto pôstne jedlo.

o. Michal

Sviatosť zmierenia (1. časť)

Máme za sebou čas Vianoc – sviatkov radosti a pokoja a očchvíľa sa nám začne obdobie prípravy na najväčší sviatok kresťanov Paschy. Toto obdobie prípravy nazývame veľkým pôstom. Časom kedy veriaci človek sa pokúša očistiť svoje vnútro. A jednou z možností, ktorú nám Cirkev cez svojich kňazov ponúka neustále, nielen pred veľkými sviatkami, je aj sviatosť zmierenia. Ako už názov napovedá, ide o sviatosť, čiže skrze ňu prichádza do života veriaceho Ježiš Kristus. Mnohí si povedia: Ale čo tam taká svätá svedenie! No práve to, že je svätá, znamená, že čas v svedení má byť svätým, má slúžiť na moje posvätenie.

Priblížme si to, ako by sme mali pristupovať k sviatosti zmierenia. Keď malé deti prvýkrát pristupujú k svätému prijímaniu, sú nádherne vyobliekané, vlásky krásne učesané, nové topánočky,... Jednoducho, pripravené prijať Krista pod spôsobom chleba a vína. Takýmto veľkým dňom však má byť pre nás akékoľvek stretnutie s naším Pánom. A na stretnutie s ním sa treba v prvom rade pripravovať v modlitbe. Prosiť Boha o pokoj do duše a potom počúvať, čo mi vraví moje svedenie. Keď sv. apoštol Pavol nazýva naše telá „chrámami živého Boha“, tak potom pokojne môžeme o našom svedení povedať, že je svätýňou tohto chrámu v duši. Tu sa stretáva tvoje Ja s Bohom. Vo svedení sa pýtaš Boha, ako vidí tvoj život. Zisťuješ jeho názor na vec. Svedenie ti hovorí, či konáš správne. No svedenie potrebuje, aby si sa oň staral – aby si ho vychovával (ako dieťa). Keďže ide o večný život, musí byť stále v pohotovosti. K dobrému spytovaniu svedomia však potrebujem vedieť alebo, lepšie povedané, uvedomiť si, čím som najviac ranil Boha. Musím svoje skutky porovnať s normou, ktorú nám dáva Boh. Netreba ju však brať ako nejakú ťažobu uvalenú na nás. Potrebujeme ju chápať z milujúceho otca, ktorý chce pre nás len to najlepšie. Lebo ak ja toto pochopím, že Boh je mojím milujúcim otcom, potom spoznám aj v svojom živote, že nie vždy som sa zachoval k tomuto milujúcemu ockovi „férovo“. Tak spoznám, že som hriešny, že potrebujem ísť k nemu a povedať: „Prepáč mi. Odpusť mi.“

V budúcom čísle si povieme niečo viac o tom, čo je ťažký a ľahký hriech a ako sa medzi nimi zorientovať.

o. Michal

Farské oznamy

- v pondelok 7. februára bude po sv. liturgii kantorský kurz
- v piatok 11. februára pred sv. liturgiou o 17.40 hod. sa pomodlíme Moleben k bl. Vasiľovi Hopkovi
- pozývame všetky deti farnosti na detské sv. liturgie, ktoré máme stále v piatky večer o 18. hod.
- týždeň od 7. do 14. februára prebieha na Slovensku kampaň s názvom Národný týždeň manželstva. Slovensko pochopilo, že manželstva v našej krajine je v kríze. Nad touto kampaňou prevzala záštitu prvá dáma pani Silvia Gašparovičová. Bližšie info nájdete na webe: www.ntm.sk kde nájdete všetko o tejto kampani. Vrámcí tohto týždňa sa budeme v našej farnosti vo štvrtok 10. februára na adorácii zvlášť modliť za manželstvá našej farnosti, za uzdravenie vnútorných zranení manželstiev, za pokoj, radosť a lásku v našich manželstvách. Na konci potom bude individuálne požehnanie s Eucharistiou.
- vo štvrtok 17. februára sa pomodlíme pred sv. liturgiou Moleben k bl. P.P.Gojdičovi
- v nedeľu 20. februára bude pri sv. liturgiách naša vlastná farská zbierka.